

1915

ÇANAKKALE MUHAREBELERİ OSMANLI ÜNİFORMALARI SERGİSİ

GALLIPOLI BATTLES
OTTOMAN UNIFORMS
EXHIBITION

Çanakkale Destanı Tanıtım Merkezi
-2. Kat Sergi Alanı

Çanakkale Epic Promotion Center
-2nd Floor Exhibition Hall

1915

ÇANAKKALE MUHAREBELERİ OSMANLI ÜNİFORMALARI SERGİSİ

I. Dünya Harbi'nin başladığı dönemde Osmanlı ordusu, donanması ve jandarması, İkinci Meşrutiyet sonrasında, 1909-1911 yılları arasında çıkarılan tüzüklerle (nizamname) esasları belirlenmiş olan üniformaları kullanmıştır. Osmanlı Ordusu tarihte ilk kez, bütün sınıfları için haki renk şayak kumaştan, Bahriye'de (donanma) ise barut siyahı renk kışlık ve beyaz renkte yazlık kumaştan üniformalar kullanmaya başlamıştır. Çanakkale Cephesinde, 25 Nisan 1915'te başlayan Kara Muharebeleri safhasında, subay üniformalarının teferruatının sınıflara göre renkli olması ve güneşten parlayan bazı teferruat ve teçhizatın kullanılması sorun olmuştur. Subayların, çok uzaktan tespit edilerek hedef alınmasına sebep olan bu teferruatlar, yeni düzenlemelerle gizlenmiştir. Muharebelerden elde edilen veriler doğrultusunda sürekli olarak yenilenen üniformaların, başta gizleyicilik olmak üzere pek çok konuda etkinliği zamanla arttırılmaya çalışılmıştır.

Bahriye Güverte Yüzbaşı
Navy Lieutenant

1915

GALLIPOLI BATTLES OTTOMAN UNIFORMS Exhibition

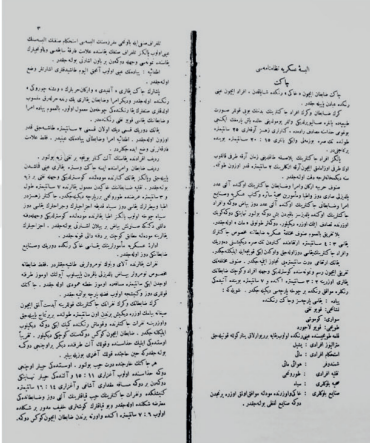
At the beginning of the First World War, the Ottoman army, navy and gendarmerie had used the uniforms, under the principles of which were determined by the regulations issued between 1909-1911 after the Second Constitutional Monarchy. For the first time in history, the Ottoman Army had started to use khaki kersey fabric uniforms for all units, while the Navy were using slate-grey uniforms in winter and white clothed uniforms in summer. On the Gallipoli Front, during the Land Battles, which has started on April 25, 1915, it became apparent that the coloured details on officers' uniforms, which varied depending on their units, as well as their gear gleaming in the sunlight, had caused problems. These details, which has caused the officers to be aimed and shot from great distances, were disguised in accordance with new regulations. In accordance with the data obtained from the battles, the effectiveness of the uniforms, which were constantly renewed, was tried to be increased in time in many subjects, especially in disguise.

Jandarma Mülazım-ı Sâni
Gendarmerie Lieutenant

1915 Çanakkale Muharebeleri Osmanlı Üniformaları Sergisinde 10 adet farklı sınıf ve rütbelerde zabıt (subay) üniforma replikaları yer almaktadır. Sırasıyla; Ferik (Liva Komutanı), Erkan-ı Harp Miralay (Alay Komutanı), Piyade Binbaşı (Tabur Komutanı), Ağır (Kale) Topçu Yüzbaşı (Batarya Komutanı), Süvari Üsteğmen, Tabip Mülazımievveli, Jandarma Mülazımisanisi, Sahra Topçu (Seyyar Topçu) Çavuşu, Alay İmamı (Din İşleri Memuru) ve Bahriye Güverte (Harp) Sınıfı Yüzbaşı üniformaları tüm teferruat, teçhizat, madAalya ve nişanlarıyla sergilenmektedir. Çanakkale Muharebeleri'nin birinci döneminde, subay üniformalarının sınıf rengi olan yakalarının, sırma apoletlerin ve parlayan kılıç aksamının düşman tarafından uzaktan fark edilerek nişancılar tarafından hedef alınması, bu konuda bir değişiklik yapılmasını gerekli kılmıştır. Bu çerçevede 3 Haziran 1915 tarihinden itibaren sınıf rengi yakalar hâki ceket kumaşından imal edilmeye, sınıf rengi ince bir zih yaka kenarlarına, uzaktan fark edilmeyecek biçimde, Süvari Mülâzımievveli üniforması örneğinde olduğu gibi, dikilmeye başlanmıştır. Ayrıca apoletler hâki yünden imal edilmiş, apolet üzerine takılan yıldızlarla ceket düğmeleri mat metalden imal edilmeye başlanmıştır.

1915

Elbise-i Askeriye Nizamnamesi

Alay İmamı
Regiment Imam

In the 1915 Gallipoli Battles Ottoman Uniforms Exhibition, 10 replicas of officer uniforms of different units and ranks are displayed. Respectively; Ferik (Brigade Commander), Staff Colonel (Regiment Commander), Infantry Major (Battalion Commander), Heavy (Fortress) Artillery Captain (Battery Commander), Cavalry First Lieutenant, Medical First Lieutenant, Gendarmerie Third-Lieutenant, Field Artillery (Mobile Artillery) Sergeant, Regimental Imam (Chaplain) and Naval Deck (War) Unit Captain's uniforms are displayed with all their details, equipment, medals and badges. During first period of the Gallipoli Battles, the fact that the collars, gold epaulettes and shining sword accessories of the officer uniforms, which were the units' colour, were noticed by the enemy from a distance and aimed by the gunners, had made changes in this regard essential. Within this scope, dating from June 3, 1915, collars in unit colours began to be manufactured from khaki jacket fabric, and a unit coloured thin armour was sewn onto the collar edges in a way that would not be noticed from a distance, as shown in the example of Cavalry First Lieutenant uniform. Furthermore, epaulettes were made of khaki wool, and jacket buttons had been started to be produced from matt metal with the stars attached to the epaulettes.

Hilal-i Ahmer
Madalyası
Red Crescent
Medal

Gümüş Liyakat
Madalyası
Silver Medal of Merit

2. Derece Mecidi
Nişanı ve Şemsesi

Order of the Medjidie 2th Rank
and Replacement Ribbon

Pantolon kenarlarına dikilen kırmızı zih kaldırılmış, üniformaya kılıç kuşanılması gerektiğinde, bu kılıcın kını üzerine hâki kumaştan bir kılıf geçirilmiş ve kabza kısmı hâki kumaş ile kaplanmıştır. Çanakkale Muharebeleri sırasında Zabitan genel olarak Osmanî Nişanı, Mecidi Nişanı, Altın ve Gümüş İmtiyaz Madalyası, Altın ve Gümüş Liyakat Madalyası ve Harp Madalyası gibi nişan ve madalyaları takıyordu. Muharebe ortamında üniformaya hak edilmiş olan en büyük nişan ve en büyük madalya takılırken, düzenlenen merasimlerde hak edilen nişan ve madalyaların tamamı takılıyordu.

The red cord sewn on the edges of the trousers was removed, and when a sword was required to be worn on the uniform, a khaki fabric cuff was put on the scabbard of this sword and the hilt was covered with khaki fabric. During the Gallipoli Battles, the officers generally wore the medals such as the Osmanieh, the Medjidie, the Gold and Silver Medal of Distinction, the Gold and Silver Medal of Merit and the War Medal. On the battlefield, while the greatest badges and the greatest medals were worn, all the earned badges and medals were worn during the ceremonies.

Osmanlı Harp Madalyası
Ottoman War Medal

İletişim

Adres Kemalpaşa Mahallesi,
Kilye Mevkii No:1
Eceabat/Çanakkale

Telefon 0286 814 11 28

Faks 0286 814 17 30

E-Posta tarihialanbaskanligi@ktb.gov.tr

<https://canakkaletarihialan.gov.tr/>

